

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu:

Internacionalizace, spolupráce, inovace, reflexe a evaluace v přípravě budoucích učitelů

Registrační číslo:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0015764

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons 4.0 ve variantě BY-SA

Konkretizace očekávaných výstupů RVP PV

Níže je popsána výtvarná úloha pro děti z mateřské školy na námět „Boudníkova cesta“. Přečtěte si její zadání a následně se pokuste konkretizovat možné očekávané výstupy RVP PV, které úloha rozvíjí.

CITOVÁNO Z ČLÁNKU:

UHL SKŘIVANOVÁ, V., M. PLÍHALOVÁ. Všeobecně vzdělávací potenciál výtvarných činností v mateřské škole. Speciál pro mateřské školy. 2/2020. ISSN 2571-0591. s. 18 – 27.

Záznam výtvarné akce "Boudníkova cesta", Mgr. K. Křížová (2016), MŠ Horní Bříza

Inspirační východisko: Pouliční výtvarné akce Vladimíra Boudníka z 50. let, při kterých podněcoval imaginaci kolemjdoucích.

Motivační pohádka

Obrázky jsou všude kolem nás. Jednou se jeden umělec potuloval Prahou a nosil s sebou místo hotového obrazu jen pouhý rám. Kde najít obrázek, který by bylo možné zarámovat? Rozhlédl se kolem sebe. Před ním se tyčila jen pouhá oprýskaná šedá zeď. Ach jo, tady žádné obrázky nenaleznu. Opřel rám o zeď, protože si chtěl po dlouhém hledání odpočinout. Posadil se a zíral do prázdna. Najednou však zpozorněl. Praskliny v omítce se proměnily v linie, které ohraničovaly tvar. Z prázdné plochy vyběhl kůň a za ním celé stádo koní. Na horizontu byly patrné hory, pod kopyty koní se klikatila středem obrazu cesta. Rám již nebyl prázdný. Kamkoliv ho umělec na zeď přiložil, objevil se nový obraz, který ožíval barvami naší fantazie.

Zadání

Dnes, děti, vyrazíme na procházku a možná také nalezneme obrázky kolem nás. Stačí se jen zadívat na popraskanou silnici. Pozorujte nerovnosti a díry. Kdo vidí před sebou obrázek? Co přesně vidíte? Projděte se po cestě, po které chodíte každý den. Dnes je však cesta jiná. Ožila. Tolik obrazů kolem nás. Popište a vysvětlete, co vidíte? Ukažte na zemi obrázky. Diskutujte s kamarádem, o tom, co vidí on.

Ve školce jsme si namíchali kyblíky s barvou. Každý však má pouze jednu barvičku. Červenou Červenáček, žlutou Žluťásek, modrou Modrásek, bílou Bělásek, zelenou Zelinka... Chcete, aby váš obrázek ožil všemi barvami? Pak se musíte domluvit s ostatními. Poprosit Žluťásku či Bělásku, aby ze svého kyblíku odlili trochu barvy na místo, které chcete vybarvit. Obrázky září tolika barvami, kolik máme kamarádů. Harmonie slévajících se barev dokládá naše přátelství. Všude kolem nás jsou obrazy, stačí je jen vidět...

Cesta do školky se změnila v barevný chodníček! Takových barev a tvarů... Můžeš ještě použít štětec a dotvořit obraz podle tvých představ. Domluv se s kamarády a vytvořte společně jedno velké dílo.

Příklady otázek pro reflektivní dialog:

Tvořily jste rády venku? Co se vám na této činnosti nejvíce líbilo? Přišlo vám to snadné nebo obtížné? Chtěly byste udělat barevnější i další cesty? Jaké nové barvy vznikly na cestě? Jak se vám spolupracovalo? Který obraz je na chodníku nejvíce vidět? Jakým jiným způsobem bychom mohli cestu do školky ozvláštnit? Popiš, jak vypadala cesta do školky dříve a jak vypadá teď. Pozorně si prohlédni dílo Vladimíra Boudníka – v čem je podobné našemu chodníčku před školkou? Co tě během tvorby překvapilo? Na co se obvykle těšíš, když jdeš ze školky nebo do školky?

Analýza možných výstupů, ke kterým úloha přispívá. Vlevo očekávané výstupy dle RVP PV (2018), vpravo výstupy vztažené ke konkrétní tvůrčí úloze.

DOPLŇTE TABULKU

Vzdělávací oblast	Očekávaný výstup	Konkretizace očekávaného výstupu
Dítě a jeho tělo	Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku).	<i>(PŘÍKLAD) Pohybovat se ve venkovním prostředí a orientovat se v něm; vyhledat zajímavá místa v okolí; při výtvarné tvorbě se pohybovat ve skupině dětí.</i>
	Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.	
	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	
	Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	
	Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	
	Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.	
Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách.	
	Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	
	Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.	
	Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	
	Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.	

Dítě a jeho psychika - <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i>	Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	
	Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	
	Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje	
	Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).	
	Postupovat a učit se dle pokynů a instrukcí.	
	Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.	
	Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.	
	Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“.	
	Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.	
	Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim.	
Dítě a jeho psychika - <i>Sebepojetí, city a vůle</i>	Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je.	
	Rozhodovat o svých činnostech.	
	Prožívat radost ze zvládnutého a poznáního.	
	Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.	
	Zorganizovat hru.	
	Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.	
	Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.).	

Dítě a ten druhý	Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.	
	Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.	
	Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.	
	Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.	
	Spolupracovat s ostatními.	
	Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	
Dítě a společnost	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	
	Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.	
	Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.	
	Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově	
	Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	
	Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).	
	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).	
Dítě a svět	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí); osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a	

	přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.	
	Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	
	Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.	
	Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.).	

PŘÍKLADY KONKRETIZOVANÝCH OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ PO ANALÝZE

Analýza možných výstupů, ke kterým úloha přispívá. Vlevo očekávané výstupy dle RVP PV (2018), vpravo výstupy vztahované ke konkrétní tvůrčí úloze.

Vzdělávací oblast	Očekávaný výstup	Konkretizace očekávaného výstupu
Dítě a jeho tělo	Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku).	Pohybovat se ve venkovním prostředí a orientovat se v něm; vyhledat zajímavá místa v okolí; při výtvarné tvorbě se pohybovat ve skupině dětí.
	Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.	Koordinovat pohyby celého těla při lití barvy z kbelíku.
	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	Pozorovat nerovnosti a strukturu povrchu chodníku; hapticky vnímat konzistenci temperové barvy při jejím rozmíchávání; rozlišovat a pojmenovat jednotlivé barvy a pozorovat jejich proměny při míchání.
	Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	Koordinovat pohyby ruky a oka při lití barvy na určené místo; vést pohyb štětce po netradičním povrchu.
	Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	Rozmíchat barvu; připravit a uklidit pomůcky k výtvarné tvorbě; výtvarně tvořit ve venkovním prostředí; udržovat pořádek v okolí školky.
	Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.	Zacházet se štětci velkých i menších rozměrů; manipulovat s malým kbelíkem.
Dítě a jeho psychika - <i>Jazyk a řeč</i>	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách.	Vyjádřit celou větou, jaký obraz jim připomínají barevné skvrny v nerovnostech chodníku; formulovat svůj výtvarný záměr a požádat druhého o pomoc s jeho uskutečněním; instruovat druhého při výtvarné činnosti; při reflektivním dialogu formulovat zážitky z výtvarné tvorby.
	Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	Sdílet druhým své myšlenky a představy; pozorně vyslechnout představy ostatních dětí; klást upřesňující otázky důležité pro kooperaci při výtvarné tvorbě.
	Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.	Požádat ostatní děti o spolupráci při výtvarné tvorbě; domluvit se na společném pracovním postupu.

	Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	Popsat, jak vypadá struktura chodníku před školkou (díry, trhliny, nerovnosti, pojmenovat materiál); popsat představu vyvolanou barevnými skvrnami i výsledný obraz.
	Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.	Přisoudit náhodně vzniklé barevné skvrně význam; dotvořit obraz tak, aby byl tento význam přístupný ostatním.
Dítě a jeho psychika - <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i>	Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	Soustředěně pozorovat praskliny v chodníku; pozorovat barevné proměny při lití barev; zkoumat strukturu chodníku vizuálně i hapticky; všímat si zajímavých detailů a označovat je.
	Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	Soustředit se na výtvarnou tvorbu a dovést ji do konce.
	Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje	Vyhodnotit, kterou nerovnost v chodníku bude nejzajímavější zvýraznit barvou; předvídat, co se stane při míchání dvou odlišných barev; přemýšlet o tom, jakým způsobem pokračovat ve výtvarné tvorbě; vyjadřovat své úvahy ostatním a poradit se.
	Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).	Hledat v náhodně vzniklých nerovnostech chodníku a barevných skvrnách podobnosti s tvary známými z běžného života; nacházet, pojmenovávat a výtvarně zachytit jejich podstatné znaky.
	Postupovat a učit se dle pokynů a instrukcí.	Respektovat organizační pokyny učitele a reagovat na jeho doporučení.
	Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.	Experimentovat s netradičními výtvarnými prostředky a nacházet tak nové prostředky k výtvarnému vyjádření; pozorovat stopu štětce na netradičním podkladu; pozorovat změny barev při míchání a záměrně této zkušenosti využít.
	Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.	Při popisu obrazu používat základní prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.)
	Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“.	Samostatně vyhledat zajímavý detail na chodníku; zvolit barvu dle vlastních preferencí a vzhledem ke svému výtvarnému záměru; zapojit prvek náhody při výtvarné tvorbě a využít ho jako zdroj inspirace; navrhnout další způsob, jak ozvláštnit okolí školky.
	Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.	Hledat v prasklinách obyčejného chodníku nové obrazy;

		nalézat netradiční způsob, jak ozvláštnit cestu do školky.
	Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim.	Vybavit si několik představ spojených s barevnými skvrnami a pojmenovat je; vyjádřit své představy verbální i výtvarnou formou.
Dítě a jeho psychika - <i>Sebepojetí, city a vůle</i>	Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je.	Vyjádřit vlastní představy o obraze vznikajícím na chodníku; uvědomovat si svou nezastupitelnou roli ve hře (Červenáček, Modrásek, Zelinka apod.); porovnat svou představu s názory druhých.
	Rozhodovat o svých činnostech.	Vybrat místo k výtvarné tvorbě; volit pomůcky z nabídky dle vlastního uvážení a zajistit si je; rozhodnout o použité barvě a míchat barvy nové; rozhodnout o dalším postupu a požádat ostatní o pomoc s jeho uskutečněním; představit si tvar a dotvořit obraz dle vlastního rozhodnutí.
	Prožívat radost ze zvládnutého a poznávaného.	Prožívat radost z překvapení při výtvarném experimentu; Prožívat radost z kamarádské spolupráce, která vede k zajímavějším výsledkům.
	Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.	Soustředit se na činnost po celou dobu trvání výtvarných aktivit, být připraven pomoci ostatním, připravit a uklidit výtvarné pomůcky.
	Zorganizovat hru.	Vyzvat kamaráda ke spolupráci při výtvarné hře.
	Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.	Vyhledávat zajímavé výtvarné prvky v bezprostředním okolí školky, inspirovat se dílem Vladimíra Boudníka.
	Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.).	Vyjadřovat své prožitky z výtvarné tvorby; uplatnit své zážitky ve výtvarné tvorbě; popsat, na co se obvykle těší na cestě do školky nebo ze školky a jak se jim prostředí líbí.
Dítě a ten druhý	Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.	Požádat učitele o pomoc a radu, reagovat na jeho doporučení.
	Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.	Sdělovat ostatním své bezprostřední pocity z výtvarné tvorby.
	Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.	Během výtvarné tvorby komunikovat s ostatními dětmi, sdílet nápady.
	Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.	Požádat kamaráda o spolupráci, instruovat ho při výtvarné činnosti a oplatit mu jeho pomoc; porovnat vlastní představy s představami ostatních dětí; přijímat a respektovat názory druhých; domluvit se, jak vytvořit společné dílo.
	Spolupracovat s ostatními.	Spolupracovat s ostatními dětmi při výtvarné tvorbě; organizovat společnou výtvarnou tvorbu (požádat o spolupráci při lití barvy, instruovat a oplatit pomoc);

		hrát roli ve společné výtvarné hře; sdílet pomůcky a materiál; diskutovat a porovnávat navzájem své představy.
	Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	Požádat kamaráda o zapůjčení pomůcky (kbelík s barvou); zapůjčit výtvarnou pomůcku druhému.
Dítě a společnost	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	Při komunikaci během výtvarné tvorby uplatňovat základní pravidla společenského chování (požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, poděkovat za spolupráci, za zapůjčení výtvarné pomůcky apod.)
	Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.	Samostatně rozhodovat o vlastní výtvarné tvorbě a zároveň respektovat prostor pro tvorbu ostatních, nezasahovat do jejich práce bez dovolení a neničit vznikající obrazy ostatních dětí.
	Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.	Popsat, co je zajímavého na výtvarné tvorbě ostatních; pohybovat se po chodníku opatrně okolo obrazů ostatních dětí; vytvořit společné dílo jako důkaz přátelství.
	Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově	Dodržovat pravidla výtvarné hry – kdo chce použít jinou barvu, musí požádat kamaráda o odlití barvy z jeho kyblíčku; pomáhat si navzájem.
	Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	Sdílet výtvarné pomůcky (barvy, kbelíky, štětce) a zacházet s nimi šetrně.
	Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).	Využít techniku akční malby; pozorovat dílo Vladimíra Boudníka, hodnotit zážitky z jeho díla a pojmenovat, v čem se jeho akce podobají výtvarné tvorbě v okolí školky.
	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).	Při výtvarné tvorbě reagovat na podněty z bezprostředního okolí, vyjadřovat netradiční technikou skutečnosti ze svého okolí se zapojením vlastních představ.
Dítě a svět	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí); osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.	Popsat, kudy vede cesta do školky, zaměřit se na detaily pozorovatelné na chodníku před školkou; popsat charakter místa, ve kterém se děti denně pohybují.
	Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	Vnímat, že jeden podnět – obyčejná prasklina v chodníku může u lidí vyvolat různé představy, respektovat tuto různorodost.

	Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.	Vnímat změny v okolí, stárnutí materiálu (vznik prasklin v chodníku) a proces obnovy (vnímat, že změny mohou být podnětem k něčemu novému); popsat, jak vypadal chodník před výtvarným zásahem a po něm.
	Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.).	Pečovat o prostředí školky, vlastními zásahy zkrášlovat a ozvláštňovat své okolí.